

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

12.07.2023

Lēmums Nr. 4-02/48/2023
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Mārupes novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000012827, juridiskā adrese: Daugavas iela 29, Mārupe, Mārupes novads, LV – 2167, e-pasts: marupe@marupe.lv.

Plānošanas dokumenta sagatavotāja:

SIA “OpusPlan”, reģistrācijas Nr. 44103062217, juridiskā adrese: Leona Paegles iela 2D – 20, Cēsis, Cēsu novads, LV–4101, e-pasts: opusplan@gmail.com (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Detālplānojums teritorijai, ko ietver nekustamā īpašuma “Klūgas” zemes vienība Salas pagastā un nekustamā īpašuma “Klūgas” zemes vienība Babītes pagastā, Mārupes novadā (turpmāk – Detālplānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Sagatavotājas 2023. gada 11. maija iesniegums Nr. 2023/DP/24 “Par plānošanas dokumenta “Detālplānojums teritorijai, ko ietver nekustamā īpašuma “Klūgas” zemes vienība Salas pagastā un nekustamā īpašuma “Klūgas” zemes vienība Babītes pagastā” izstrādes uzsākšanu” ar pielikumiem (turpmāk – Iesniegums), Mārupes novada pašvaldības domes 2023. gada 28. februāra lēmums Nr. 44 “Par detālplānojuma izstrādes uzsākšanu nekustamajiem īpašumiem “Klūgas”, kadastra Nr. 8048 002 0072, Babītes pagasti, Mārupes novada, un “Klūgas”, kadastra Nr. 8088 007 0042, Salas pagastā, Mārupes novadā” (turpmāk – Lēmums) un tā pielikums “Darba uzdevums Nr. 1/3 – 6/1 – 2023 detālplānojuma izstrādei nekustamo īpašumu “Klūgas”, kadastra Nr. 8048 002 0072, Babītes pagasti, Mārupes novada, un “Klūgas”, kadastra Nr. 8088 007 0042, Salas pagastā, Mārupes novadā” teritorijai¹ (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2023. gada 21. aprīļa vēstule Nr. 11.2/AP/5052/2023 “Nosacījumi detālplānojumam īpašumiem “Klūgas”, Mārupes novadā”, Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2023. gada 19. aprīļa vēstule Nr. 4.8/2622/2023–N “Par detālplānojuma

¹ Pieejams Valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā, https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_26780.

nosacījumiem īpašumiem "Klūgas" Babītes pagastā un "Klūgas" Salas pagastā, Mārupes novadā", Veselības inspekcijas 2023. gada 5. aprīļa vēstule Nr. 2.4.5.-4./66 "Nosacījumi teritorijas plānojumam", Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertes Ineses Silamiķeles 2020. gada 15. oktobra atzinums "Par mežu un zālāju biotopiem zemesgabalā "Klūgas", kad. Nr. 80480020072 un zemes vienībā ar kad. apz. 80880070042 Babītes pagasts, Babītes novads" un Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta Rolanda Lebusa 2020. gada 2. oktobra atzinums Nr. RI./492/02.10.2020 par plānotās atpūtas vietas (kempinga) ar tai nepieciešamo infrastruktūru būvniecības un ekspluatācijas potenciālo ietekmi uz Natura 2000 teritoriju dabas lieguma "Babītes ezers" stingrā režīma zonas ornitofaunu, informatīvais materiāls "Informācija par applūstošajām platībām Detālplānojuma teritorijā", informatīvais materiāls "Detālplānojuma ieviešanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums un ietekmju samazināšana", Jūrmalas valstspilsētas administrācijas 2023. gada 20. aprīļa vēstule Nr. 1.1-22/23N-2156 "Par nosacījumiem detālplānojuma nekustamā īpašuma "Klūgas" zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 8048 002 0072, Babītes pagastā, Mārupes novadā un nekustamā īpašuma "Klūgas" zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 8088 007 0042, Salas pagastā, Mārupes novadā izstrādei".

Plānošanas dokumenta Sagatavotājas viedoklis:

Detālplānojumam nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), jo Detālplānojuma izstrādē ir iesaistītas vides aizsardzības jomā kompetentas institūcijas, kas ir izvirzījušas detalizētas prasības Detālplānojuma izstrādei, kuru izpildi tās kontrolēs atzinuma par Detālplānojumu saņemšanas procesā. Tāpat Detālplānojuma izstrāde paredz plānošanas dokumenta publiskās apspriešanas procedūru, kuras ietvaros arī sabiedrība varēs izteikt viedokli par Detālplānojuma risinājumiem. Saskaņā ar teritorijas plānošanu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem, Detālplānojuma risinājumiem jābūt izstrādātiem saskaņā ar pašvaldības teritorijas plānojumu. Detālplānojuma iecere saskan ar pašvaldības teritorijas plānojuma risinājumiem un no visām atļautajām izmantošanām paredz vietai atbilstīgāko izmantošanu.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (turpmāk – Likums) 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Birojam² – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2023. gada 12. maijā Birojā saņemts Sagatavotājas Iesniegums³, kurā informēts par Detālplānojuma izstrādes uzsākšanu. Atbilstoši Sagatavotājas iesniegtai dokumentācijai, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Detālplānojums tiek izstrādāts saistībā ar spēkā esošo Babītes novada (šobrīd Babītes pagasta un Salas pagasta) teritorijas plānojumu⁴, kas apstiprināts ar Babītes novada

² Likuma 6. panta pirmā daļa.

³ Biroja reģistrācijas Nr. 4-01/1273.

⁴ https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_16525.

domes 2020. gada 22. janvāra saistošajiem noteikumiem Nr. 1⁵ (turpmāk – Teritorijas plānojums).

- 2.2. Detālplānojuma teritorijā ietilpst nekustamais īpašums “*Klūgas*” (kadastra Nr. 8048 002 0072, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 8048 002 0072), Babītes pagasts, Mārupes novads (turpmāk – Zemes vienība Nr. 1) un nekustamais īpašums “*Klūgas*” (kadastra Nr. 8088 007 0042 zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 8088 007 0042), Salas pagasts, Mārupes novads (turpmāk – Zemes vienība Nr. 2) (turpmāk kopā saukti arī – Īpašumi). Detālplānojuma teritorijas kopējā platība ir 8,04 ha, un tajā nav esošas apbūves.
- 2.3. Atbilstoši Teritorijas plānojuma Grafiskai daļai “*Funkcionālā zonējuma karte*”⁶, Zemes vienībai Nr. 1 noteiktā funkcionālā zona ir “*Publiskās apbūves teritorija (P)*” un nelielā teritorijas daļā – “*Tehniskās apbūves teritorija (TA)*” un “*Mežu teritorija (M)*”. Zemes vienībai Nr. 2 noteiktā funkcionālā zona ir “*Dabas un apstādījumu teritorija (DA)*” un nelielā teritorijas daļā arī funkcionālā zona “*Meža teritorija (M)*”. Detālplānojuma teritorija atrodas applūstošā (10% applūduma varbūtība) teritorijā. Zemes vienība Nr. 1 daļēji atrodas teritorijā ar īpašiem noteikumiem “*Plūdu riska teritorija aizsargdambju avārijas gadījumā (1% applūduma varbūtība) (TIN11)*”.
- 2.4. Detālplānojuma izstrādes mērķis ir veikt tūrisma un atpūtas kompleksa būvniecību, detalizējot zemes vienības izmantošanu un apbūves parametrus, atbilstoši Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem (turpmāk – TIAN). Atbilstoši Lēmumam piekļuve Detālplānojuma teritorijai risināma no Jūrmalas pilsētas pašvaldībai piederošas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 1300 006 0010 un 1300 006 0053, kas saskaņā ar Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojumu ir *Transporta infrastruktūras teritorija (TR)*; ceļam ir esošs reģistrēts pievienojums valsts galvenajam autoceļam A10 “*Rīga – Ventspils*”. Detālplānojuma teritorijas tuvumā nav izbūvēts centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas tīkls, tādēļ Detālplānojuma teritorijā ir paredzēti lokāli inženiertehniskie risinājumi.
- 2.5. Iesniegumā nav norādīts, vai Detālplānojuma teritorijas attīstības risinājumi saistīti ar Likuma 1. un 2. pielikuma darbību īstenošanu.
- 2.6. Atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*”⁷ pieejamai informācijai Detālplānojuma teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā, tajā nav reģistrēti īpaši aizsargājami biotopi. Detālplānojuma teritorijas dienvidu daļā apmēram 35 m attālumā atrodas Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritorija (*Natura 2000*) dabas liegums “*Babītes ezers*” un tā stingrā režīma zona. Saskaņā ar Iesniegumam pievienoto Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertes Ineses Silamiķeles⁸ 2020. gada 15. oktobra atzinumu “*Par mežu un zālāju biotopiem zemesgabalā “Klūgas”, kad. Nr. 80480020072 un zemes vienībā ar kad. apz. 80880070042 Babītes pagasts, Babītes novads*”, Detālplānojuma teritorijā nav konstatētas īpaši aizsargājamas augu sugas, aizsargājami koki, ainavas saglabāšanai nozīmīgas vērtības, kuras varētu apdraudēt plānotā darbība. Ekspertes vērtējumā plānotā apbūve tiešā veidā neapdraud apkārtnes dabas vērtības, bet izmainīs apkārtnes ainavu un palielinās kopējo antropogēno slodzi uz apvidu; saglabājama applūstošā Varkaļu kanāla piekraste ar dabisko augāju un krūmājiem.

⁵ Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu no 2021. gada 1. jūlija bijusī Babītes novada administratīvā teritorija ietilpst Mārupes novadā.

⁶ Skatīts vietnē: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_16525.

⁷ Dabas datu pārvaldības sistēma “*Ozols*”, <https://ozols.gov.lv/pub>, skatīta 30.06.2023.

⁸ Saskaņā ar Dabas ekspertu reģistru, sertifikāta Nr. 019, darbības termiņš pagarināts līdz 01.07.2028. Biotopu grupas: meži un virsāji, purvi, zālāji; sugas un sugu grupas: vaskulārie augi (skat. vietnē <https://www.daba.gov.lv/lv/katalogs>).

Saskaņā ar Iesniegumam pievienoto Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta Rolanda Lebusa⁹ 2020. gada 2. oktobra atzinumu Nr. RI./492/02.10.2020 *par plānotās atpūtas vietas (kempinga) ar tai nepieciešamo infrastruktūru būvniecības un ekspluatācijas potenciālo ietekmi uz Natura 2000 teritoriju dabas lieguma "Babītes ezers" stingrā režīma zonas ornitofaunu* Detālplānojuma teritorijā, veicot apsekojumu, konstatētas divas īpaši aizsargājamas putnu sugas ziemeļu gulbis (*Cygnus cygnus*) un bārdzīlīte (*Panurus biarmicus*). Eksperta vērtējumā plānotās darbības prognozējamā ietekme uz savvaļas putnu populācijām paredzama kā nenozīmīga, ja plānotās atpūtas vietas (kempinga) un tai nepieciešamās infrastruktūras ierīkošanas (būvniecības) un ekspluatācijas ietvaros tiek veikti savvaļas putnu populācijām ietekmi mazinošie pasākumi.

3. Darba uzdevumā cita starpā ir noteikti šādi Detālplānojuma izstrādes uzdevumi un prasības:
 - 3.1. Precizēt applūstošās teritorijas robežu, ievērojot Ministru kabineta 2008. gada 3. jūnija noteikumu Nr. 406 "*Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika*" (turpmāk – Noteikumi Nr. 406) prasības.
 - 3.2. Veikt teritorijas inženierizpēti, izvērtēt grunts nestspēju, hidroloģiskos apstākļus apbūves izvietojumam, izvērtēt iespējamo risku būtiskumu un nepieciešamību noteikt kompleksus pretplūdu pasākumus, kā arī noteikt nepieciešamos teritorijas inženiertehniskās sagatavošanas pasākumus Detālplānojumā paredzētās apbūves īstenošanai.
 - 3.3. Izstrādāt vienotu koncepciju un detalizētus risinājumus un priekšnoteikumus tūrisma un atpūtas kompleksa (kempinga) būvniecībai ar tai nepieciešamo infrastruktūru, nosakot detalizētus TIAN Detālplānojuma teritorijai katrai zemes vienībai, nodrošinot to atbilstību TIAN prasībām un citu normatīvo aktu prasībām.
 - 3.4. Izvērtēt Detālplānojuma teritorijā iespējamās ūdensapgādes un sadzīves kanalizācijas risinājumus atbilstoši vides normatīvo aktu prasībām un teritorijas specifikai, veicot risinājumu analīzi no tehniskā, ekonomiskā un vides ietekmju aspekta.
4. Sagatavotājas iesniegtā dokumentācija ietver arī:
 - 4.1. Informatīvu materiālu "*Informācija par applūstošajām platībām Detālplānojuma teritorijā*", kurā precizēta applūstošā teritorija Detālplānojuma teritorijā (Iesnieguma 8. pielikums).
 - 4.2. Informatīvu materiālu "*Detālplānojuma ieviešanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums un ietekmju samazināšana*", kurā sniegta detalizētāka informācija par plānoto attīstības ieceri (Iesnieguma 9. pielikums).
 - 4.3. Jūrmalas valstspilsētas administrācijas 2023. gada 20. aprīļa vēstuli Nr. 1.1-22/23N-2156 "*Par nosacījumiem detālplānojuma nekustamā īpašuma "Klūgas" zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 8048 002 0072, Babītes pagastā, Mārupes novadā un nekustamā īpašuma "Klūgas" zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 8088 007 0042, Salas pagastā, Mārupes novadā izstrādei*", kurā sniegti nosacījumi plānošanas dokumenta izstrādei, tostarp saistībā ar kopīgās interešu teritorijas – Varkaļu kanāla izmantošanu, kā arī viedoklis par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību plānošanas dokumentam un tajā vērtējamiem ietekmju aspektiem (Iesnieguma 5. pielikums).
5. Sagatavotāja atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 "*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*" (turpmāk – Noteikumi

⁹ Saskaņā ar Dabas ekspertu reģistru, sertifikāta Nr. 005, darbības termiņš līdz 13.05.2023. Sugas un sugu grupas: putni (skat. vietnē <https://www.daba.gov.lv/lv/katalogs>).

Nr. 157) III nodaļā noteiktajam ir veikusi konsultācijas par plānošanas dokumenta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību ar Dienestu, DAP Administrāciju un Veselības inspekciju. Iesniegumam ir pievienoti šādi dokumenti:

- 5.1. Dienesta 2023. gada 21. aprīļa vēstule Nr. 11.2/AP/5052/2023 “*Nosacījumi detālplānojumam īpašumiem “Klūgas”, Mārupes novadā*”. Ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr. 157 2. punktā norādītos plānošanas dokumentus, kuriem nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, Dienests secina, ka Detālplānojuma izstrādei nebūtu jāveic Stratēģiskais novērtējums, ja tiek ievēroti Dienesta izvirzītie nosacījumi Detālplānojuma izstrādei, tostarp izvērtēt Detālplānojuma teritorijas atrašanos *Plūdu riska teritorijā aizsargdambju avārijas gadījumā (1 % applūduma varbūtība) (TIN11)* un applūstošā (10 % applūduma varbūtība) teritorijā un, pamatojoties uz vides risku izvērtējumu, paredzēt pasākumus risku novēršanai vai samazināšanai pirms plānotās apbūves īstenošanas.
 - 5.2. DAP administrācijas 2023. gada 19. aprīļa vēstule Nr. 4.8/2622/2023–N “*Par detālplānojuma nosacījumiem īpašumiem “Klūgas” Babītes pagastā un “Klūgas” Salas pagastā, Mārupes novadā*”. DAP administrācija, atsaucoties uz Dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” pieejamo informāciju, norādījusi, ka Detālplānojuma teritorijā nav īpaši aizsargājama dabas teritoriju, mikroliegumu un īpaši aizsargājamu biotopu. Īpašuma teritorijā ir reģistrēti īpaši aizsargājami putnu sugu novērojumi – somzīlītes (*Remiz pendulinus*) novērojums ar pazīmi “*pierādīta ligzdošana*” un lielās čakstes (*Lanius excubitor*) novērojums ar pazīmi “*iespējama ligzdošana*”. DAP administrācija izvirzījusi šādus nosacījumus plānošanas dokumenta izstrādei: 1) Lai samazinātu ietekmi uz *Natura 2000* teritorijas dabas lieguma “*Babītes ezers*” putnu un sikspārņu faunu, daļā Detālplānojuma teritorijas izveidot kluso zonu (skatīt eksperta R. Lebusa 2020. gada 2. oktobra atzinuma Nr. RL/492/02.10.2020. 1. un 2. attēlu), kurā netiek veikti pasākumi ar lielu skaitu cilvēku piedalīšanos un skaļas mūzikas atskaņošanu. Klusajā zonā ir pieļaujama kempinga mājiņu vai telšu (kemperu) vietu izveide ar minimālu teritorijas apgaismojumu, kas vērsts uz zemi. Apgaismojumam ieteicams izmantot spuldzes ar oranžu vai dzeltenu gaismu un laika periodā no aprīļa līdz oktobrim pēc iespējas saīsināt apgaismojuma ilgumu – neatstāt ieslēgtu uz visu nakti vai izmantot kustību sensorus; 2) Varkaļu kanāla piekrastē, eksperta R. Lebusa ieteiktajā klusajā zonā, saglabājama vai izveidojama vismaz 20 m plata koku un krūmu josla, lai samazinātu kempinga radītā trokšņa un gaismas piesārņojuma ietekmi. Pieļaujama piekļuves vietu izveide pie Varkaļu kanāla fragmentāri visā detālplānojuma teritorijas garumā, bet nav pieļaujama gaismas avotu izvietošana ūdens malā; 3) Varbūtējā laivu piestātne un peldvieta veidojama iespējami tuvāk Ventspils šosejai; 4) Detālplānojumā paredzēt, ka teritorijas apzaļumošanā netiek izmantotas invazīvas svešzemju sugas. DAP administrācija savas kompetences ietvaros uzskata, ka Detālplānojumam nav nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
 - 5.3. Veselības inspekcijas 2023. gada 5. aprīļa vēstule Nr. 2.4.5.-4./66 “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*”, kurā izvirzīti nosacījumi Detālplānojuma izstrādei, tostarp Aizsargjoslu likuma prasību ievērošanai, applūstošo teritoriju precizēšanai un apbūves izvietošanai ārpus tās, inženiertīklu nodrošināšanai. Veselības inspekcija nav izteikusi viedokli par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību Detālplānojumam.
6. Detālplānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu obligāti nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis Biroja rīcībā esošo informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem,

Birojs konstatē, ka konkrētais Detālplānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams:

- 6.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
- 6.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
- 6.3. Saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likuma 1. panta 10. punktu detālplānojums ir detalizēts vietējās pašvaldības teritorijas daļas plānojums, kuru izstrādā, lai noteiktu prasības konkrētu zemes vienību izmantošanai un apbūves parametriem, kā arī precizētu zemes vienību robežas un aprobežojumus. No Teritorijas attīstības plānošanas likuma 28. panta pirmās daļas izriet, ka atbilstoši mēroga noteiktībai detālplānojumā detalizē un konkretizē teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā noteiktajā funkcionālajā zonējumā paredzētos teritorijas izmantošanas veidus un aprobežojumus, nosakot prasības katras zemes vienības teritorijas izmantošanai un apbūvei. Savukārt no Teritorijas attīstības plānošanas likuma 28. panta trešās daļas izriet, ka detālplānojumu izstrādā pirms jaunas būvniecības uzsākšanas vai zemes vienību sadalīšanas, ja tas rada nepieciešamību pēc kompleksiem risinājumiem un ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi. Ar detālplānojumu pēc būtības netiek mainīts funkcionālais zonējums un tajā atļautie izmantošanas veidi, tādēļ – lielākoties – detālplānojumi nav to plānošanas dokumentu vidū, kam tiek piemērots Stratēģiskais novērtējums. Tomēr tas ikreiz atkarīgs no plānošanas dokumenta izstrādes būtības, t.sk. priekšnosacījumiem, no kuriem izriet detālplānojuma izstrādes nepieciešamība, un jautājumiem, kurus ar plānošanas instrumentu paredzēts risināt.
- 6.4. Izskatot iesniegto dokumentāciju, Birojs konstatē, ka konkrētajā gadījumā Detālplānojums tiek izstrādāts atbilstoši Teritorijas attīstības plānošanas likuma 28. panta pirmās, trešās un ceturtās daļas nosacījumiem. Ņemot vērā Sagatavotājas sniegto informāciju, pašvaldības Lēmumā un Darba uzdevumā, Birojs konstatē, ka Detālplānojuma teritorijas attīstības priekšlikums paredz tūrisma un atpūtas kompleksa būvniecību. Atbilstoši Teritorijas plānojuma TIAN teritorijas izmantošanas veids “*Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve (I2003)*” ir viens no funkcionālās zonas “*Publiskās apbūves teritorija (P)*” teritorijas galvenajiem izmantošanas veidiem un viens no funkcionālās zonas “*Dabas un apstādījumu teritorija (DA)*” teritorijas papildizmantotā veidiem.

- 6.5. Izvērtējot Iesnieguma 9. pielikumā pievienoto informatīvajā materiālā *“Detālplānojuma ieviešanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums un ietekmju samazināšana”* sniegto informāciju, Birojs konstatē, ka plānotā attīstības iecere Īpašumos potenciāli paredz 20 lapenes ar grila inventāru, kafejnīcu-veikalu ar terasi, divstāvu viesu māju ar pirti (zāle līdz 30 cilvēkiem, 3 atpūtas telpas augšējā stāvā, terase, laukums līdz 250 m²), pārvietojamu pirti ar terasi un mucu, banketu zāli ar virtuvi līdz 80 cilvēkiem (restorāns atsevišķi), labiekārtotas 14 kotedžas, laukumu 20 kempingu vietām, kā arī sniegto pakalpojumu klāstā iekļaut peldošās pirtis un laivas (15 lielās laivas, 5 mazās laivas, 20 motorlaivas). Izvērtējis iesniegto dokumentāciju, Birojs konstatē, ka konkrētā Detālplānojuma risinājumi sasniedz vairāku Likuma 2. pielikuma darbību robežvērtības, t.i., 12. punkta 3. apakšpunktā *“viesnīcu, viesu namu vai viesnīcu kompleksu būvniecība ārpus apdzīvotajām vietām un ar to saistītie attīstības pasākumi, ja tās var nodrošināt vairāk nekā 25 cilvēku uzņemšanu vienlaikus vai ja tās paredzētas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā”*, 12. punkta 4. apakšpunktā *“pastāvīgu kempinga vietu ierīkošana, ja tās var nodrošināt vairāk nekā 25 cilvēku uzņemšanu vienlaikus vai ja tās paredzētas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā”*, kā arī nevar izslēgt šā likuma 12. punkta 2. apakšpunktā *“jahtu un citu mazizmēra kuģošanas līdzekļu piestātņu ierīkošana, ja tās paredzētas vairāk nekā 5 mazizmēra kuģošanas līdzekļu uzņemšanai vienlaikus”* norādīto (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts).
- 6.6. Ņemot vērā šā lēmuma 6.4. apakšpunktā konstatētos apstākļus, Birojs vērtē ar plānošanas dokumenta izstrādi saistītās iespējamās ietekmes būtiskumu un to, vai Detālplānojums atbilst Likuma 4. panta piektajā daļā noteiktajam gadījumam, kad Stratēģisko novērtējumu neveic. Birojs konstatē, ka konkrētajā gadījumā uzmanība vēršama teritorijas jutīgumam, jo Detālplānojuma teritorija atrodas applūstošajā teritorijā atbilstoši Teritorijas plānojumam, un robežojas ar Varkaļu kanālu un atrodas *Natura 2000* teritorijas dabas lieguma *“Babītes ezers”* stingrā režīma zonas tiešā tuvumā (Likuma 23.² panta 3. punkta “c” apakšpunkts 4. punkta “a” apakšpunkts).
- 6.7. Sagatavotājas iesniegtajā informatīvajā materiālā *“Informācija par applūstošajām platībām Detālplānojuma teritorijā”*¹⁰ precizētā applūstošā teritorija atrodas funkcionālajā zonā *“Dabas un apstādījumu teritorija (DA)”* un tai pieguļošajā funkcionālās zonas *“Publiskās apbūves teritorija (P)”* teritorijas daļā. Birojs vērs uzmanību, ka būvniecība teritorijās ar 10 % applūšanas varbūtību nav pieļaujama. Periodiski applūstošās teritorijas veic nozīmīgu uzdevumu vides aizsardzības mērķim, t.sk. pilda plūdu negatīvo seku novēršanas funkciju. Tādēļ Aizsargjoslu likumā (37. panta pirmās daļas 4. punktā) ir noteikts teritoriju apbūves aizliegums, kā arī teritorijas uzbēršana. No Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punkta izriet, ka applūstošajās teritorijās noteiktu objektu būvniecība izņēmuma kārtā var tikt veikta, tomēr šāds izņēmums nevar kalpot mērķim padarīt iecerētās apbūves teritorijas par neapplūstošām un apbūvējamām. Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punktā iekļauti tādi izņēmuma gadījumi, kā, piemēram, transporta un elektronisko sakaru tīklu būvju būvniecību, ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu, ūdens ņemšanas ietaišu un maģistrālo cauruļvadu būvniecību, enerģijas pārvades un sadales būvju būvniecību (“d” apakšpunkts), inženieraizsardzības un hidrotehnisko būvju izbūvi esošās apbūves aizsardzībai pret paliem vai plūdiem un stacionārās aizsardzības būves piesārņojuma aizturēšanai un savākšanai (“i” apakšpunkts) un teritorijas uzbēršanu šā punkta “d”, “e”, “f”, “g”, un “i” apakšpunktā noteiktās būvniecības īstenošanai. Līdz ar to šajā kontekstā plānošanas dokuments jāizstrādā atbilstoši Aizsargjoslas likumā un

¹⁰ Iesnieguma 8. pielikums.

Noteikumos Nr. 406 noteiktajām prasībām, ņemot vērā Satversmes tiesas atziņu, ka saskaņā ar Noteikumu Nr. 406 normām pašvaldībai ir pienākums vispusīgi iepazīties ar situāciju un ar pienācīgu pamatojumu ietvert informāciju par applūstošām teritorijām teritorijas plānojuma grafiskajā daļā. Proti, aizsargjoslu ietveršana teritorijas plānojumā nevar būt patvaļīga – tā veicama uz objektīvi pārbaudītas informācijas pamata (sk. *Satversmes tiesas 2009. gada 19. novembra spriedumu lietā Nr. 2009-09-03, 16.3. punktu*). Augstākās tiesas 2021. gada 9. jūlija spriedumā lietā SKA-136/2021 norādīts, ka [...] “*ir jāņem vērā, ka dažādu valsts un pašvaldību institūciju rīcībā esošās ziņas par teritorijas applūšanas draudiem var nesakrist. Tas var būt saistīts gan ar ziņu iegūšanas laiku (jaunāki un vecāki dati), gan izmantotajām metodēm (aprēķini vai novērojumi dabā), gan arī mērogu, kādā dati atspoguļoti grafiski. Tāpat arī datu ieguves, apstrādes un interpretācijas metodes nemitīgi pilnveidojas, pieaug zināšanas par dažādu faktoru ietekmi uz vides procesiem. Tāpēc informācija, kas tiek iekļauta dažādos pārskatos, tai skaitā arī plānošanas dokumentos, samērā ātri var kļūt neaktuāla.*” Tātad atbilstoši pastāvošajam tiesiskajam regulējumam, kā arī Augstākās tiesas un Satversmes tiesas atziņām nav konstatējama VSIA “*Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas cents*” (turpmāk – LVĢMC) hidroloģisko datu prioritāte pār pašvaldības teritorijas plānojumu. LVĢMC hidroloģiskos datus pašvaldības teritoriālajā plānojumā izmanto tikai tādā gadījumā, ja to nav iespējams izdarīt atbilstoši dabā konstatējamām pazīmēm. Lai arī Sagatavotāja ir informējusi par precizēto applūstošās teritorijas robežu, kas ir būtiski mazāka par Teritorijas plānojumā uzrādīto, Sagatavotāja nav norādījusi uz paredzētajiem applūstošās teritorijas izmantošanas risinājumiem. Ņemot vērā minēto, Birojs konstatē Detālplānojuma īstenošanas ietekmes būtiskumu Likuma 23.² panta 4. punkta “a” apakšpunkta kritērija griezumā.

- 6.8. Detālplānojuma teritorijai rietumos atrodas Varkaļu kanāls, kas, atbilstoši Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānam un plūdu riska pārvaldības plānam 2022. – 2027. gadam¹¹, atrodas ūdensobjektā “*Babītes ezers E032SP*”, kura ūdens ekoloģiskā kvalitāte novērtēta kā vidēja. Atbilstoši minētajam dokumentam, saskaņā ar valsts monitoringa datiem un slodžu būtiskuma noteikšanas metodiku šajā ūdensobjektā pastāv būtiska notekūdeņu ietekme. Ņemot vērā Detālplānojuma risinājumu būtību un potenciālas ietekmes raksturu, iespējamais / plānotais kanalizācijas sistēmas risinājums, nozīmīgas Detālplānojuma īstenošanas ietekmes var būt saistāmas ar Likuma 23.² panta 2. punkta “e” apakšpunkta, 3. punkta “c”, “d” apakšpunkta un 4. punkta “a” apakšpunkta kritērijiem.
- 6.9. Viedokli un vērtējumu par plānošanas dokumenta īstenošanas ietekmi uz Detālplānojuma teritorijā konstatējamām dabas vērtībām, kā arī tiešā tuvumā esošo īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas liegumu “*Babītes ezers*” sniegusi DAP administrācija, kā arī sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperti (skat. arī šī lēmuma 2.6. un 5.2. punktus), nekonstatējot būtiskas ietekmes varbūtību, ja, izstrādājot un īstenojot Detālplānojumu, tiek ņemti vērā izvirzītie ietekmju mazinošie pasākumi. Tādejādi Birojs var pieņemt, ka Likuma 23.² panta 4. punkta “a” un “b” apakšpunkta saistītie ietekmju aspekti saistībā ar īpaši aizsargājamām dabas vērtībām šajā gadījumā nav vērtējami būtiski, tostarp attiecībā uz Likuma 4. panta trešās daļas 2. punkta nosacījumiem.
- 6.10. Vadoties no iepriekš konstatētā, nav pamata secināt, ka konkrētā Detālplānojuma izstrāde un īstenošana nebūtu saistīta ar vides riskiem un risināmām vides problēmām, tai skaitā tādām, kas bez pārdomāta izsvēruma varētu radīt būtisku ietekmi (Likuma

¹¹ Pieejams vietnē <https://videscentrs.lvgmc.lv/lapas/udens-apsaimniekosana-un-pludu-parvaldiba#58821703>, (skatīts 11.07.2023.)

23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “c”, “d” apakšpunkts, 4. panta “a” apakšpunkts), tādēļ šajā gadījumā Likuma 4. panta piektajā daļā noteiktais izņēmums nav attiecināms. Papildus ņemot vērā paredzētās darbības apjomu un to, ka Detālplānojuma teritorijā nav esošas apbūves un tā atrodas applūstošā vai daļēji applūstošā teritorijā, kā arī iespējamo ietekmi uz ūdensobjektu “*Babītes ezers E032SP*”, Detālplānojuma risinājums attiecināms uz būtiskām izmaiņām teritorijas pašreizējā izmantošanā, turklāt ar Detālplānojumu ir jārisina un jānodrošina normatīviem aktiem atbilstoša ūdensapgāde un notekūdeņu apsaimniekošana, atkritumu apsaimniekošana, kā arī ceļu infrastruktūra, lai novērstu piesārņojuma riskus. Pamatojoties uz Likuma 23.² un 23.³ pantu, Birojs atzīst, ka Detālplānojums atbilst plānošanas dokumentam, kam veicams Stratēģiskais novērtējums. Viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā paredzēto darbību plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts), kas pamato savlaicīgas vides problēmu novēršanas lietderību. Veicot Stratēģisko novērtējumu, būs sniegta iespēja identificēt iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. cilvēku veselību, sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai, kas ilgtermiņā sekmētu nelabvēlīgās ietekmes uz vidi samazināšanu vai novēršanu, kas konkrētā plānošanas dokumenta izstrādes gadījumā ir pamatoti, atbilstīgi un nepieciešami.

7. Plānošanas dokumentā paredzētās darbības (tostarp visas TIAN atļautās) jāvērtē atbilstoši Likuma 23.⁵ pantā noteiktajam, t.sk., sagatavojot plānošanas dokumenta Vides pārskatu, jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta pirmajā daļā noteiktais, ka “*vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās*”, iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt plānošanas dokumentā konkrētās paredzētās darbības, kā arī, izstrādājot Vides pārskatu ir jāņem vērā 23.⁵ panta trešajā daļā noteiktais “*izstrādātājs konsultējas ar kompetento institūciju par vides pārskata detalizācijas pakāpi*”.

Piemērotās tiesību normas:

1. Aizsargjoslu likums.
2. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
3. Teritorijas attīstības plānošanas likums.
4. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5., 6., 7., 8. punkts.
5. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*”.
6. Ministru kabineta 2008. gada 3. jūnija noteikumi Nr. 406 “*Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika*”.
7. Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022. – 2027. gadam.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā Biroja lēmumā ietvertu faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Birojs konstatē, ka Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamība Detālplānojumam izriet no Likuma 23.² pantā noteiktajiem

kritērijiem (Likuma 23.² panta 23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “c”, “d” apakšpunkts, 4. panta “a” apakšpunkts) un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Detālpļānojumam teritorijai, ko ietver nekustamā īpašuma “*Klūgas*” zemes vienība Salas pagastā un nekustamā īpašuma “*Klūgas*” zemes vienība Babītes pagastā, Mārupes novadā.

Direktore (paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Vineta Maskava,
vineta.maskava@vpvb.gov.lv

Ilze Lielvalode,
ilze.lielvalode@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Mārupes novada pašvaldībai, *E.Adresē*.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.
3. SIA “*OpusPlan*”, e-pasts: opusplan@gmail.com.